

**НАУКОВА
ФІЛОЛОГІЧНА
ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛОГОС»**

**Міжнародна
науково-практична конференція**

**«МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ
НА СУЧАСНОМУ ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ»**

13–14 вересня 2019 р.

м. Львів

**НАУКОВА ФІЛОЛОГІЧНА
ОРГАНІЗАЦІЯ «ЛОГОС»**

**Міжнародна
науково-практична конференція**

**«МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ
НА СУЧАСНОМУ ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ»**

13–14 вересня 2019 р.

м. Львів

Мова і засоби масової комунікації на сучасному історичному етапі : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 13–14 вересня 2019 р. – Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2019. – 112 с.

Видається в авторській редакції. Редакційна колегія Наукової філологічної організації «ЛОГОС» не завжди поділяє погляди, думки, ідеї авторів та не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами для публікації.

У виданні зібрані тези, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Мова і засоби масової комунікації на сучасному історичному етапі».

СЕКЦІЯ 1. ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Ільченко О. А., Тробюк А. В.
 МОВА ЗМІ: ЕКСТРАЛІНГВАЛЬНІ ЧИННИКИ ЗМІН 6

**СЕКЦІЯ 2. ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ,
ПОРІВНЯЛЬНЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО**

Гладка М. М.
 СПЕЦИФІКА ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
 У ТВОРАХ АНДЖЕЛИ КАРТЕР 12

Луценко Л. О.
 ЕКСТРАФІКЦІЙНИЙ ГОЛОС В ЛЮБОВНОМУ ДИСКУРСІ ЕЛІЗИ ХЕЙВУД..... 16

Стрікалова С. О., Бобир О. І.
 ВИЗНАЧЕННЯ ЖАНРУ ЛІТЕРАТУРНОЇ КАЗКИ..... 19

Томбулатова І. І.
 КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР РОМАНУ «ТАНЖЕР» ЙВАНА КОЗЛЕНКА:
 МНОЖИННІСТЬ «ІНШИХ» ТА ВІДСУТНІСТЬ «ЧУЖИХ» 23

СЕКЦІЯ 3. ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Кушка Б. Г.
 ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІФОЛОГІЧНИХ
 І ЛЕГЕНДАРНИХ ПЕРШОДЖЕРЕЛ У РОМАНІ МІШЕЛЯ ТУРНЬЄ
 «ВІЛЬШАНИЙ КОРОЛЬ»..... 27

Мохначова О. В.
 ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ ІГРОВОГО ПРОСТОРУ ТЕКСТУ
 В СУЧАСНОМУ РОМАНІ..... 29

Перекрест М. І.
 ДРАМАТУРГІЯ А. КАМЮ ЯК ОДИН ІЗ ЯСКРАВИХ ПРОЯВІВ
 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ДРАМИ ХХ СТОЛІТТЯ..... 32

**СЕКЦІЯ 4. ЗАГАЛЬНЕ, ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ,
ТИПОЛОГІЧНЕ МОВЗНАВСТВО**

Давиденко А. О.
 СЕМІОТИЧНИЙ ЗВ'ЯЗОК КОНЦЕПТІВ З СИМВОЛАМИ 35

Запухляк І. М.
 ОСОБЛИВОСТІ КОМПАРАТИВНИХ АД'ЕКТИВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ
 ОДИНИЦЬ З КОМПОНЕНТОМ НЕЖИВОЇ ПРИРОДИ У АНГЛІЙСЬКІЙ
 ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ 37

СЕКЦІЯ 5. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Грабельська О. В.
 ОСОБЛИВОСТІ НАПИСАННЯ АНОТАЦІЙ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ 42

Мельник Н. І.
 ПОЛІСЕМІЯ ЯК МОВНЕ ЯВИЩЕ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ 44

СЕКЦІЯ 6. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Межуєва І. Ю. ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ І ОЦІНКА РІВНЯ ЇЇ СФОРМОВАНОСТІ	49
Мігіюглу А. І. НАЦІОНАЛЬНА СПАДЩИНА ФРАНЦУЗЬКОЇ ГАСТРОНОМІЇ У СУЧАСНОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРІ: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	53
Парфьонова І. С. ДИСТИНКТИВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОМОВИ	58

СЕКЦІЯ 7. УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Журенко Я. В. ЛІНГВІСТИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ У ПОСТМОДЕРНІЙ ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ.....	61
Карпова Ю. В. МІФОПРОСТІР ПОЕЗІЇ ВІСІМДЕСЯТНИКІВ	64
Кравцова О. А. ПЕРЕПОВІДНІСТЬ ЯК СКЛАДНИК ДІАЛОГІЧНОГО ТА МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ.....	69
Куліш З. В. ТЕКСТОЦЕНТРИЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ДІЄВИЙ МЕТОД АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	73
Лаптіонова С. А. СПЕЦИФІКА ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ В ДІАРІЇ МИКОЛИ ХАНЕНКА	76
Пачева В. М., Бурнатова В. І. АНТРОПОНІМИ ЗАПОРІЗЬКОГО НАДАЗОВ'Я ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	81
Прадівлання Л. М. ВІДТВОРЕННЯ СЮРРЕАЛІСТИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ В ПОЕТИЦІ Б.-І. АНТОНІЧА	84
Сулима О. П. СУБ'ЄКТ У РЕЧЕННЯХ З ПРИСУДКОМ, ВИРАЖЕНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ ДІЄСЛОВОМ.....	88

СЕКЦІЯ 8. РОМАНСЬКІ, ГЕРМАНСЬКІ ТА ІНШІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРА

Бовгіря О. О. ЕВФЕМІЗМИ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ МОВНИХ ТАБУ У НІМЕЦЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ.....	91
Бондаренко О. М. СПОСОБИ УТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ СФЕРИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	95
Корженко І. Г. НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ОДИНИЦІ	98

Музика Я. В. НЕКООПЕРАТИВНИЙ ДІАЛОГ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ).....	102
Паскар Ч. В. ТРУДНОЩІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АУДІОВАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	107

никъ, с. 188), *свадба* (1733 Дневникъ, с. 121), *свадьба* (1742 Дневникъ, с. 176), *служба Божя* (1742 Дневникъ, с. 188), *трубы* (1722 Диариуш, с. 23).

3) назви традиційних свят: *гробки* [36, с. 61];

3) назви традиційних музичних інструментів та виконавців пісень: : (1722 Диариуш, с. 23) *Що скоро учинилось, tedy заразъ вдарено въ многие литавры, барабаны и возглаголено въ трубы и иные музыкальные инструмента*. У поданому реченні використано назву *литаври* (СУМ, IV, с. 494) 'ударний музичний інструмент, що має форму півкулі, отвір якої натягнений шкірою; різновид барабана', *барабан* (СУМ, I, с. 103) 'ударний музичний інструмент, що має форму широкого порожнього циліндра, обидва отвори якого натягнені шкірою',

Отже, побутовізви, зафіксовані в діарії, відтворюють матеріальну й обрядову культуру українців ХУІІІ століття, а тому є вкрай важливим матеріалом, який дозволяє збагнути специфіку побуту й свідомості українців, яка сформувалася під час тривалого історичного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Дневникъ генеральнаго хоружаго Николая Ханенка (1723-1753 г.) // Приложение къ журналу «Кіевская Старина». Кіевъ. Типографія Г.Т.Корчакъ-Новицкаго, 1884-1886. 584 с.
2. Мацько Л. І. та ін. Стилїстика української мови: Підручник. Кіїв: Вища школа, 2003. 462 с.
3. Никончук А. М. Назви одягу та взуття правобережного Полісся : монографія. Житомир, 1998. 230 с.

Пачева В. М.
*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови*

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

Бурнатова В. І.
студентка

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

АНТРОПОНИМИ ЗАПОРІЗЬКОГО НАДАЗОВ'Я ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Антропоніми – органічний компонент словникового складу мови, своєрідний ідентифікатор особи зокрема, а їхнє розмаїття – народу в цілому. Дослідження антропонімів дозволяє більше дізнатися про менталітет і світогляд народу, його специфічні культурні, національні та побутові особливості, про історичні процеси, що супроводжували становлення українського антропонімікону. Їхнє вивчення дає можливість виявити характерні словотвірні тенденції, що позначилися на розбудові української системи антропонімів, з'ясувати іншомовний вплив на творення антропонімів і взаємозалежності поза- та внутрішньолінгвальних чинників у становленні засобів та способів ідентифікації особи. Тим не менш, відкритими для дискусій сьогодні є питання, що стосуються виникнення, походження антропонімів та становлення української антропонімійної системи, визначення характерних особливостей антропонімів, що поширені у різних регіонах України, варіантності антропонімів тощо. Етимологічні, лексико-семантичні й структурно-граматичні особливості антропонімів продовжують залишатися у центрі пильної уваги ономастики на початку ХХІ століття.

Антропоніми різних регіонів України уже досліджувалися мовознавцями, зокрема Верхньої Наддністрянщини (І. Фаріон), Гуцульщини (Б. Близнюк), Закарпаття (П. Чучка), Бойківщини (Г. Бучко), Лемківщини (С. Панцьо), Лубенщини (Л. Кравченко), Середньої Наддніпрянщини (І. Сухомлин), Нижньої Наддніпрянщини: Надвеликолузький регіон (І. Ільченко), Середнього Полісся (І. Козубенко), північного Степу (Т. Марталого), східної України (В. Познанська), степової України

(В. Горпинич). Антропоніми тих південних районів Запорізької області, що розташовані на узбережжі Азовського моря (Бердянський, Мелітопольський та Приазовський) ще не були предметом спеціального вивчення (окрім антропонімії болгарської діаспори північного Приазов'я, які дослідила А. Міхіна) [2].

Мета дослідження – статистичний аналіз системи антропонімів запорізько-надазовського регіону з огляду на структурно-словотвірний аспект.

Матеріалом аналізу послужили прізвища жителів міст Бердянськ, Мелітополь та смт Приазовське.

Як відомо, антропонім характеризує ім'я (прізвище) людини, є частиною її повного імені, ідентифікує її родову приналежність, що передається від покоління до покоління, і вказує на спорідненість.

Словотвірний аналіз запорізько-надазовських антропонімів, репрезентованих прізвищами, засвідчує, що тут, як і в українській антропонімії в цілому, виступають твірні основи тих же семантичних груп. Найбільшу групу становлять прізвища, що утворені суфіксальним способом (85%, а решту – 15% на -ий, -ій, що утворені морфолого-синтаксичним способом).

З-поміж утворених суфіксальним способом 29% складають прізвища на -ов, наприклад: *Адигезалов(-а), Азізов(-а), Баранов(-а), Баранцов(-а), Богданов(-а), Борисов(-а), Воронков(-а), Глебов(-а), Іванов(-а), Ішманов(-а), Ковальов(-а), Костюков(-а), Лукашов(-а), Макаров(-а), Матігоров(-а), Овсянніков(-а), Петров(-а), Попов(-а), Романов(-а), Сейтосманов(-а), Сичов(-а), Чернов(-а)* та інші.

Близько 20% – прізвища, що утворені за допомогою суфікса -енко, наприклад: *Борисенко, Василенко, Данильченко, Д'яченко, Ігнатенко, Клименко, Коноваленко, Кононенко, Кравченко, Кузьменко, Лазаренко, Магденко, Міроненко, Марченко, Мирошниченко, Олексієнко, Опанасенко, Панасенко, Павленко, Панченко, Сергієнко, Шевченко* та інші.

Лише 8% із них утворені за допомогою суфікса -ськ, -цьк: *Барановський(-а), Ведмецький(-а), Горецький(-а), Землянський(-а), Капустинський(-а), Ольшанський(-а), Орловський(-а), Печерський(-а), Улановський(-а)* та інші.

Прізвища на -ін, -ін становлять 7%, зокрема *Бабакін(-а), Грушкін(-а), Жеребятін(-а), Краюшкін(-а), Ковбаскін(-а), Курочкін(-а), Соломатин(-а), Службін(-а), Скрябін(-а), Шатохін(-а)* та інші.

Ще менші групи (разом 20%) – це прізвища зі зменшувальними суфіксами -ук, -юк, що мають значення «син свого батька або підмайстер, помічник, учень», зокрема *Волошенюк, Гандзюк, Демчук, Кравчук, Корнейчук, Лук'ячук, Тарасюк*; а також на -евич: *Маркевич, Прокопович*; -ан, -ян: *Балабан, Баклян, Белан, Качан*; -ик, -ік: *Бобрик, Бобрік, Войник, Мельник, Олійник, Сметаник*; -ець: *Кравець, Канівець*; -к: *Бойко, Мінько, Падалко, Редько, Рибалка*.

Окрему групу запорізько-надазовських антропонімів складають запозичені. Серед них найбільше антропонімів тюркського походження, наприклад: *Албул, Арабаджи, Гасан, Ганжа, Кизим, Кім, Солтан* та інші.

Як зазначають дослідники, проникнення іншомовних прізвищ в українську мову почалося дуже давно. Частина цих прізвищ виникла з прізвищ на основі тюркськомовних слів, які були у повсякденному житті українців [1, с. 54].

Отже, у творенні антропонімів запорізько-надазовської групи найбільш продуктивним виявився суфіксальний спосіб, що в цілому характерний і для системи прізвищ української мови. Подальше дослідження антропонімії Надазов'я необхідне для з'ясування природи антропоніма, його співвіднесеності із реальністю, фонетичного ладу, словотвірних моделей та лексико-семантичних груп.

Список використаних джерел:

1. Ільченко І. І. Українсько-болгарські взаємозв'язки в антропонімії Надвеликолужжя. Мова, свідомість, концепт: Збірник наукових статей. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. Вип. 9. С. 52-55.
2. Міхіна А. Ф. Антропонимия болгарской диаспори Северного Приазовья: Монография. Университетско издательство «Св. Св. Кирил и Методий» Велико Търново, 2014. 606 с.

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ
НА СУЧАСНОМУ ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ»

13–14 вересня 2019 р.

м. Львів

Видавник – «Наукова філологічна організація «ЛОГОС»

Адреса кореспонденції: 79000, м. Львів, а/с 6153

Електронна пошта: events@logos.lviv.ua

www.logos.lviv.ua, Т: +38 050 824 76 91

Підписано до друку 16.09.2019 р. Здано до друку 17.09.2019 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 6,51.

Тираж 100 прим. Зам. № 1709-19.